

सोलापुर विद्यापीठ सोलापूर

एम.ए.भाग २ मराठी

सत्र पध्दती ,सी जी पी ए.व सी.बी.सी.एस पॅटर्ननुसार

नवीन अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रम वर्ष २०१६-१७ , २०१७-१८, २०१८-१९

परीक्षा वर्ष २०१६-१७ , २०१७-१८, २०१८-१९

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

- ०१) मराठी भाषेचे भाषावैज्ञानिक स्वरूप स्पष्ट व्हावे.
- ०२) भाषा आणि साहित्याचा भाषावैज्ञानिक दृष्टिकोनाचे अभ्यास करणे.
- ०३) भाषा, बोली, समाज आणि संस्कृती यांचे परस्परसंबंध स्पष्ट करणे.
- ०४) भाषाभ्यास आणि भाषाविज्ञान या संकल्पनांचे विद्यार्थ्यांना ज्ञान व्हावे.
- ०५) संस्कृतीची स्वरूपवैशिष्ट्ये विचारात घेऊन महाराष्ट्राच्या संस्कृतीचा सर्वांगीण परिचय विद्यार्थ्यांना करून देणे.
- ०६) मराठी संस्कृतीचा अभ्यास साहित्याच्या आकलन आणि अभ्यासाला कसा उपयुक्त ठरतो हे विद्यार्थ्यांच्या निदर्शनास आणणे.
- ०७) आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहासातील स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील प्रमुख प्रवृत्ती, लेखक साहित्यकृती यांचा अभ्यास करणे.
- ०८) कादंबरी या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप विचारात घेऊन वेगवेगळ्या कादंबऱ्यांचा अभ्यास करणे.
- ०९) मध्ययुगीन व आधुनिक कालखंडातील काही साहित्यकृतीचा अभ्यास विद्यार्थ्यांकडून करून घेऊन त्यांना तत्कालीन समाज्यातील वाङ्मयीन प्रवृत्तीचा परिचय करून देणे.
- १०) मराठी भाषेच्या व्याकरणाचा अभ्यास करणे.
- ११) मराठीची भाषिक कौशल्ये विकसित करणे.

सोलापुर विद्यापीठ सोलापूर

एम.ए.भाग २ मराठी

सत्र पध्दतीनुसार, सी जी पी ए.व सी.बी.सी.एस पॅटर्ननुसार

नवीन अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रम वर्ष २०१६-१७ , २०१७-१८, २०१८-१९

परीक्षा वर्ष २०१६-१७ , २०१७-१८, २०१८-१९

अभ्यासक्रमाचे स्वरूप

सत्र तिसरे

अभ्यासपत्रिका क्रमांक : ९ भाषावैज्ञानिक अभ्यास

अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १० मध्ययुगीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पाश्वभूमी

अभ्यासपत्रिका क्रमांक : ११ आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१४५ ते १९८०) पुर्वार्ध

अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १२ ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका : कोणताही एक विषय निवडावा

अ) एका वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी.

किंवा

ब) मध्ययुगीन मराठी पद्य

किंवा

क) मराठी भाषिक कौशल्ये

सत्र चौथे

अभ्यासपत्रिका क्रमांक १३ मराठीचा भाषावैज्ञानिक अभ्यास.

अभ्यासपत्रिका क्रमांक १४ आधुनिक मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

अभ्यासपत्रिका क्रमांक १५ आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १९८० ते २०१० उत्तरार्ध

ऐच्छिक अभ्यासपत्रिका क्रमांक १६ :

टिप : अभ्यासपत्रिका क्रमांक १२ मधील (अ) (ब) (क) यापैकी जो विषय निवडला होता तोच विषय या सत्रासाठी निवडावा

अ) एका वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी.

किंवा

ब) आधुनिक मराठी गद्य

किंवा

क) मराठी भाषेचे व्याकरण.

सोलापुर विद्यापीठ सोलापूर

एम.ए.भाग २ मराठी

सत्र तिसरे

अभ्यासपत्रिका क्रमांक ०९

भाषावैज्ञानिक अभ्यास

अभ्यासक्रम

प्रकरण पहिले :-

आधुनिक भाषाविज्ञानाचे स्वरूप व वाटचाल

- १) भाषाविज्ञानातील भाषा आणि विज्ञान या संकल्पना
- २) भाषाभ्यास (Philology) भाषाविज्ञान (Linguistic) यातील फरक
- ३) सोस्यूर, ब्यूमफिल्ड, चॉम्स्की यांचा भाषाविषयक विचार

प्रकरण दुसरे :-

भाषाविज्ञानाच्या अभ्यासपध्दती

- १) ऐतिहासिक भाषाभ्यास पध्दती
- २) वर्णनात्मक भाषाभ्यास पध्दती
- ३) तुलनात्मक भाषाभ्यास पध्दती

प्रकरण तिसरे :-

भाषाविज्ञान व इतर शास्त्रे

- १) भाषाविज्ञान व समाजविज्ञान
- २) भाषाविज्ञान व मानसशास्त्र
- ३) भाषाविज्ञान व बोली भूगोल

संदर्भग्रंथ

- १) भाषाविज्ञान वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक : संपा.स.गं.मालशे, अंजली सोमण, हेमंत इनामदार
- २) सुलभ भाषाविज्ञान : द.दि.पुंडे
- ३) अभिनव भाषाविज्ञान : डॉ. गं.ना.जोगळेकर
- ४) भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा: गं.ब.ग्रामोपाध्ये
- ५) मराठी भाषा : उद्गम आणि विकास : कृ.पां.कुलकर्णी

- ६) मराठीचा भाषिक अभ्यास : मु.श्री.कानडे
- ७) सुबोध भाषाशास्त्र : प्र. न. जोशी
- ८) मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : महेंद्र कदम
- ९) भाषा व संस्कृती : ना.गो.कालेकर
- १०) बोली व भूगोल : ना.गो.कालेकर
- ११) मराठी भाषेचे मूळ : विश्वनाथ खैरे
- १२) समाजभाषाविज्ञान : रमेश वरखेडे
- १३) वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : कल्याण काळे , द.दि.पुंडे
- १४) सामाजिक भाषाविज्ञान : संपा.प्रभाकर जोशी , चारूता गोखले.

सत्र तिसरे

अभ्यासपत्रिका क्रमांक १०

मध्ययुगीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

अभ्यासक्रम

प्रकरण पहिले :-

- १) संस्कृतीचे स्वरूप वैशिष्ट्ये , संस्कृती आणि साहित्याचा अनुबंध

प्रकरण दुसरे :-

- १) महाराष्ट्राची प्रदेशव्याप्ती , नामकरण व मराठी संस्कृतीचा उगम

प्रकरण तिसरे :-

- १) महाराष्ट्रातील संप्रदाय आणि साहित्यनिर्मिती
(महानुभाव , वारकरी , दत्त, समर्थ आणि वीरशैव इ.संप्रदायाच्या अनुषंगाने)

प्रकरण चौथे :-

- १) राजवटी आणि मराठी साहित्य
(यादवकाळ , बहामणी राजवट , शिवकाळ पेशवाई या कालखंडाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी व मराठी साहित्यनिर्मिती अनुबंध)

संदर्भग्रंथ

- १) महाराष्ट्र संस्कृतीचे तात्त्विक अधिष्ठान : द.ह.अग्निहोत्री
- २) मराठी साहित्य : इतिहास आणि संस्कृती : वसंत आबाजी डहाके
- ३) महाराष्ट्र जीवन खंड १,२ : ग.बा.सरदार
- ४) महाराष्ट्र संस्कृती : पु.ग.सहस्रबुध्दे
- ५) महाराष्ट्राचा सांस्कृतिक इतिहास : शं.दा.पेंडसे
- ६) पाच भक्ती संप्रदाय : र.रा.गोसावी
- ७) पाच संप्रदाय : म.रा.मोकाशी
- ८) संतसाहित्याची सामाजिक फलश्रुती : गं.बा.सरदार
- ९) मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी : गो.म.कुलकर्णी
- १०) मराठी साहित्याचा सांस्कृतिक संदर्भ : रा.ग.जाधव
- ११) वारकरी संप्रदाय : उदय आणि विकास : भा.पं.बहिरट
- १२) महाराष्ट्रातील समाजसुधारकांचा इतिहास : प्रा.भिडे,पाटील
- १३) वीरशैव व इतर धर्म आणि समाज : सुर्यकांत घुगरे
- १४) पाच संतकवी : डॉ.शं.गो.तुळपुळे
- १५) महामानवांची कार्यप्रणाली : संपा.डॉ.भारती रेवडकर
- १६) लोकमान्य ते महात्मा (खंड १,२) : डॉ.सदानंद मोरे
- १७) सामाजिक चळवळी आणि सरकार : अनुवाद प्रा.योगिनी वेंगुर्लेकर
- १८) संस्कृती संभ्रम : प्रा.डॉ.ग.ना.जोशी
- १९) शेतकरी संघटना:विचार आणि कार्यपध्दती : शरद जोशी
- २०) साहित्य व सामाजिक संदर्भ : रा.ग.जाधव

अभ्यासक्रमपत्रिका क्रमांक ११

सत्र तिसरे

आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स.१९४५ ते १९८०) पुर्वार्ध

अभ्यासक्रम

- १) इ.स.१९४५ ते १९८० या कालखंडातील सामाजिक सांस्कृतिक स्थित्यंतराच्या पार्श्वभूमीवर वाङ् मर्यान्निर्मितीच्या प्रेरणा,प्रवृत्ती,वाङ्मय प्रकार, प्रवाह, ग्रंथकार व त्याच्या वाङ्मयकृतीच्या अनुषंगाने वाङ्मयीन इतिहासाचा अभ्यास.
- २) ललितगद्य, कथा, कादंबरी ,नाटक कविता, चरित्र, आत्मचरित्रे या वाङ्मयप्रकारांच्या अनुषंगाने साहित्य निर्मितीचा आढावा.
- ३) स्वातंत्र्योत्तर काळातील वाङ्मयाचे विविध प्रवाह ग्रामीण , दलित, आदिवासी, स्त्रीवादी या अनुषंगाने अभ्यास.

संदर्भग्रंथ

- १) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : गो.म.कुलकर्णी व व.दि.कुलकर्णी
- २) आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : डॉ.अ.ना.देशपांडे
- ३) प्रदक्षिणा खंडा २ रा.: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, मुंबई
- ४) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : प्र.न.जोशी
- ५) ग्रामीण साहित्याचा इतिहास : संपा.चंद्रकुमार नलगे
- ६) ग्रामीण कादंबरी : डॉ. रवींद्र ठाकुर
- ७) दलित साहित्य : उदगम आणि विकास : डॉ.योगेंद्र मेश्राम
- ८) मराठी कथेची स्थितीगती : अंजली सोमण
- ९) मराठी ग्रामीण कथा : वासुदेव मुलाटे
- १०)ग्रामीण साहित्य आणि जीवन : गणेश देशमुख
- ११) ग्रामीण साहित्य : एक चिंतन : द.ता.भोसले
- १२)ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समस्या : आनंद यादव
- १३) स्त्रीवादी साहित्य समीक्षा : डॉ.आश्विनी धोगडे
- १४)जनवादी साहित्य : डॉ.सुभाष सावरकर
- १५) आदिवासी साहित्य स्वरूप : डॉ.माहेश्वरी गावीत
- १६) स्त्रीसाहित्याचा मागोवा खंड १ ते ३: संपा.मंदा.खांडगे व इतर
- १७) मराठी वाङ् मयाचा इतिहास खंड ७ भाग १ ते ३: संपा.रा.ग.जाधव
- १८) ग्रामीण साहित्याचा इतिहास : (संपा) डॉ.सयाजीराजे मोकाशी
- १९) गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी: संपा. विलास खोले.
- २०) १९८० नंतरचे मराठी साहित्य : स्वरूप आणि समस्या : संपा. डॉ.जयद्रथ जाधव , डॉ.भरत देशमुख
- २१) समकालीन साहित्य: प्रवृत्ती आणि प्रवाह: संपा: मृणालिनी पाटील ,ज्योती लांजेवार,मदन धनकर

अभ्यासपत्रिका क्रमांक १२ अ
एका वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी
सत्र तिसरे

स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील मराठी कादंबरी

- १) कादंबरी : एक वाङ्मय प्रकार: स्वरूप , वैशिष्ट्ये
बदलता सामाजिक आशय आणि रूपबंध
- २) नेमलेल्या कादंबऱ्या
  - १) यमुनापर्यटन : बाबा पद्मजी
  - २) ब्राह्मणकन्या : श्री व्यं.केतकर
  - ३) क्रौंचवध : वि.स.खांडेकर

संदर्भग्रंथ

- १) कादंबरी : एक साहित्य प्रकार : हरिश्चंद्र थोरात
- २) मराठी कादंबरीचे पहिले शतक : कुसुमावती देशपांडे
- ३) मराठी कादंबरीचा इतिहास : चंद्रकांत बांदेवडेकर
- ४) प्रदिक्षणा खंड २ रा : कॉन्टिनेंटल प्रकाशन
- ५) टीकास्वयंवर : भालचंद्र नेमाडे
- ६) कादंबरी आणि मराठी कादंबरी : उषा हस्तक
- ७) अक्षराचा श्रम केला : विलास सारंग
- ८) कादंबरीविषयी : हरिश्चंद्र थोरात
- ९) कादंबरी समीक्षा : पंडित टापरे
- १०) मराठी कादंबरीचे समाजशास्त्र : रवींद्र ठाकूर
- ११) कादंबरी : सार आणि विस्तार : महेश कदम
- १२) कोसलाबद्दल : बाबा भांड
- १३) शब्दरुची ,जाने २०१६ कादंबरी विशेषांक
- १४) ललित कादंबरी विशेषांक - दिवाळी अंक २०१४
- १५) गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी - संपा. विलास खोले
- १६) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ७ भाग १ ते ३ : रा.ग. जाधव

किंवा

अभ्यासपत्रिका क्र . १२ (ब)

सत्र तिसरे

मध्ययुगीन मराठी पद्य

नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) ज्ञानेश्वरी अध्याय १२ वा.
- २) संत तुकारामांचे निवडक १०० अंभंग :(संपा) गजमल माळी ,प्रा. पिंगे.
- ३) पैजण: म. ना. अदवंत

संदर्भग्रंथ

- १) ज्ञानेश्वर : वाङ्मय व कार्य . प्रा.न.र.फारक
- २) पाच संतकवी : शं. गो. तुळपुळे
- ३) ज्ञानेश्वरांची जीवननिष्ठा - गं.बा. सरदार
- ४) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास . खंड .१ : ल .रा पांगारकर.
- ५) ज्ञानेश्वरी : बारावा अध्याय : शं.वा.दांडेकर, प्रा.द.सी.पंगु, गो.पु.रिसबुडकर. प्रा.स.रा.गाडगीळ, प्रा.म.ना.
अदवंत व भालचंद्र खांडेकर .डॉ मुकुंद दात्तार .इत्यादी अभ्यासकांनी संपादीत केले आहेत. पहावेत
- ६) तुकाराम चरित्र : ल.रा.पांगारकर
- ७) संत तुकाराम दर्शन : सदानंद मोरे
- ८) विद्रोही तुकाराम : आ.ह.साळुंखे
- ९) मराठी शाहीर वाङ्मय : म.ना.सहस्त्रबुध्दे
- १०) मराठी शाहीर : श्री . म.वर्दे
- ११) मन्हाठी लावणी : म.वा. धोंड
- १२) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड

किंवा
अभ्यासपत्रिका क्रमांक १२ (क)
मराठी भाषिक कौशल्य

अभ्यासक्रम

- १) निबंधलेखन
- २) सारांशलेखन
- ३) ग्रंथपरीक्षण
- ४) मुलाखतलेखन

संदर्भग्रंथ:

- १) व्यावहारिक मराठी - ल.रा.नसिराबादकर ८वी आवृत्ती २००८
- २) मुलाखत, पत्रलेखन, आणि रोजनिशी - डॉ. श्रुतीश्री वडगबाळकर
- ३) आनिवार्य मराठी - डॉ. अविनाश सांगोलेकर
- ४) शासकीय शब्दकोश
- ५) मराठी भाषा: उपयोजना व सर्जन - प्रा. सुहासकुमार बोबडे
- ६) भाषिक सर्जन आणि उपयोजना- राजन गवस, अरुन शिंदे
- ७) व्यक्तिमत्व विकास आणि मराठी भाषा : डॉ. मधुकर मोकाशी
- ८) मराठी भाषा : भाषाशास्त्र आणि व्याकरण : डॉ. विजय इंगळे

सोलापुर विद्यापीठ सोलापूर

एम.ए.भाग २ मराठी

सत्र पध्दतीनुसार,सी जी पी ए.व सी.बी.सी.एस पॅटर्ननुसार

नवीन अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रम वर्ष २०१६-१७ , २०१७-१८, २०१८-१९

परिक्षा वर्ष २०१६-१७ , २०१७-१८, २०१८-१९

सत्र चौथे

अभ्यासपत्रिका क्र १३

मराठी भाषावैज्ञानिक अभ्यास

अभ्यासक्रम

प्रकरण पहिले :-

मराठी भाषेची संरचना

- १) स्वनिमविचार
- २) रुपिमविचार
- ३) वाक्यविचार
- ४) अर्थविचार

प्रकरण दुसरे :-

भाषाकुल संकल्पना व स्वरूप

- १) मराठीचे भाषाकुल
- २) मराठीचे प्रादेशिक भेद
- ३) प्रमाणभाषा व बोलीभाषा यांचा परस्परसंबंध
- ४) मराठीच्या बोली -अहिराणी, वैदर्भी

प्रकरण तिसरे :-

भाषा आणि समाज

- १) मराठी भाषा आणि संस्कृती
- २) मराठी भाषेचे सामाजिक भेद
- ३) मराठी भाषकाची व्यक्तिगत विशिष्टता व भाषिक व्यवहार (लिंग, वय, प्रदेश)
- ४)

संदर्भग्रंथ

- १) भाषाविज्ञान वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक : संपा.स.गं.मालशे, अंजली सोमण, हेमंत इनामदार
- २) सुलभ भाषाविज्ञान : द.दि.पुंडे
- ३) अभिनव भाषाविज्ञान : डॉ. गं.ना.जोगळेकर
- ४) भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा: गं.ब.ग्रामोपाध्ये
- ५) मराठी भाषा : उद्गम आणि विकास : कृ.पां.कुलकर्णी
- ६) मराठीचा भाषिक अभ्यास : मु.श्री.कानडे
- ७) सुबोध भाषाशास्त्र : प्र. न. जोशी
- ८) मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : महेंद्र कदम
- ९) भाषा व संस्कृती : ना.गो.कालेलकर
- १०) बोली व भूगोल : ना.गो.कालेलकर
- ११) मराठी भाषेचे मूळ : विश्वनाथ खैरे
- १२) समाजभाषाविज्ञान : रमेश वरखेडे
- १३) वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : कल्याण काळे , द.दि.पुंडे
- १४) सामाजिक भाषाविज्ञान : संपा.प्रभाकर जोशी , चारूता गोखले.

अभ्यासपत्रिका क्र १४

आधुनिक मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पाश्वभूमी

अभ्यासक्रम

प्रकरण पहिले :-

इंग्रजी राजवटीतील आधुनिक महाराष्ट्राची जडणघडण

नियतकालिकांची कामगिरी, धर्म आणि समाज सुधारणाविषयक चळवळीच्या अनुषंगाने साहित्यनिर्मिती.

प्रकरण दुसरे:-

स्वतंत्र्योत्तर कालखंडात राजकीय, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक व शैक्षणिक परिवर्तन आणि मराठी साहित्य अनुबंध.

प्रकरण तिसरे :-

आधुनिक महाराष्ट्राचे शिल्पकार

१) महात्मा जोतिराव फुले

- २) राजर्षि शाहू महाराज
- ३) म.विठ्ठल रामजी शिंदे
- ४) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- ५) संत गाडगेबाबा
- ६) कर्मवीर भाऊराव पाटील
- ७) डॉ. पंजाबराव देशमुख
- ८) यशवंतराव चव्हाण
- ९) तुकडोजी महाराज
- १०) कर्मवीर मामासाहेब जगदाळे

संदर्भग्रंथ

- १) महाराष्ट्र संस्कृतीचे तात्त्विक अधिष्ठान : द.ह.अग्निहोत्री
- २) मराठी साहित्य : इतिहास आणि संस्कृती : वसंत आबाजी डहाके
- ३) महाराष्ट्र जीवन खंड १,२ : ग.बा.सरदार
- ४) महाराष्ट्र संस्कृती : पु.ग.सहस्रबुध्दे
- ५) महाराष्ट्राचा सांस्कृतिक इतिहास : शं.दा.पेंडसे
- ६) मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी : गो.म.कुलकर्णी
- ७) मराठी साहित्याचा सांस्कृतिक संदर्भ : रा.ग.जाधव
- ८) महाराष्ट्रातील समाजसुधारकांचा इतिहास : प्रा.भिडे,पाटील
- ९) महामानवांची कार्यप्रणाली : संपा.डॉ.भारती रेवडकर
- १०) लोकमान्य ते महात्मा (खंड १,२) : डॉ.सदानंद मोरे
- ११) सामाजिक चळवळी आणि सरकार : अनुवाद प्रा.योगिनी वेंगुर्लेकर
- १२) संस्कृती संभ्रम : प्रा.डॉ.ग.ना.जोशी
- १३) शेतकरी संघटना:विचार आणि कार्यपध्दती : शरद जोशी
- १४) साहित्य व सामाजिक संदर्भ : रा.ग.जाधव

अभ्यासपत्रिका क्रमांक १५
आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स.१९८० ते २०१०) उत्तरार्ध

अभ्यासक्रम

- १) इ.स. १९८० ते २०१० या कालखंडातील सामाजिक व सांस्कृतिक स्थित्यंतराच्या पाश्वभूमीवर वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणा, प्रवृत्ती, वाङ्मय प्रकार, प्रवाह , ग्रंथकार व त्यांच्या वाङ्मयकृतीच्या अनुषंगाने अभ्यास
- २) ललितगद्य, कथा, कादंबरी, नाटक, कविता , चरीत्र, आत्मचरीत्र या वाङ्मयप्रकारांच्या अनुषंगाने अभ्यास.
- ३) स्वातंत्र्योत्तर काळातील वाङ्मयाचे विविध प्रवाह ग्रामीण, दलित, आदिवासी, स्त्रीवादी साहित्याचा अनुषंगाने अभ्यास.
- ४) जागतिकीकरणचा मराठी साहित्यावरील प्रभाव

संदर्भग्रंथ

- १) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : गो.म.कुलकर्णी व व.दि.कुलकर्णी
- २) प्रदक्षिणा खंड २ रा.: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, मुंबई
- ३) ग्रामीण साहित्याचा इतिहास : संपा.चंद्रकुमार नलगे
- ४) ग्रामीण कादंबरी : डॉ. रवींद्र ठाकुर
- ५) दलित साहित्य : उदगम आणि विकास : डॉ.योगेंद्र मेश्राम
- ६) मराठी कथेची स्थितीगती : अंजली सोमण
- ७) मराठी ग्रामीण कथा : वासुदेव मुलाटे
- ८) ग्रामीण साहित्य आणि जीवन : गणेश देशमुख
- ९) ग्रामीण साहित्य : एक चिंतन : द.ता .भोसले
- १०) ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समस्या : आनंद यादव
- ११) स्त्रीवादी साहित्य समीक्षा : डॉ.आश्विनी धोगडे
- १४) जनवादी साहित्य : डॉ.सुभाष सावरकर
- १५) आदिवासी साहित्य स्वरूप : डॉ.माहेश्वरी गावीत
- १६) स्त्रीसाहित्याचा मागोवा खंड १ ते ३: संपा.मंदा.खांडगे व इतर
- १७) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ७ भाग १ ते ३: संपा.रा.ग.जाधव
- १८) ग्रामीण साहित्याचा इतिहास : (संपा) डॉ.सयाजीराजे मोकाशी
- १९) गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी: संपा. विलास खोले.
- २०) १९८० नंतरचे मराठी साहित्य : स्वरूप आणि समस्या : संपा. डॉ.जयद्रथ जाधव , डॉ.भरत देशमुख
- २१) समकालीन साहित्य: प्रवृत्ती आणि प्रवाह: संपा: मृणालिनी पाटील ,ज्योती लांजेवार,मदन धनकर

अभ्यासपत्रिका क्र १६ अ
एका वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास -कादंबरी उत्तरार्ध

नेमलेल्या कादंबऱ्या :

- १) कोसला : भालचंद्र नेमाडे
- २) अंताजीची बखर : नंदा खरे
- ३) भूमी : आशा बगे
- ४) देशोघडी : सीताराम सावंत

संदर्भग्रंथ

- १) कादंबरी : एक साहित्य प्रकार : हरिश्चंद्र थोरात
- २) मराठी कादंबरीचे पहिले शतक : कुसुमावती देशपांडे
- ३) मराठी कादंबरीचा इतिहास : चंद्रकांत बांदेवडेकर
- ४) प्रदक्षणा खंड २ रा : कॉन्टेनेंटल प्रकाशन
- ५) टीकास्वयंवर : भालचंद्र नेमाडे
- ६) कादंबरी आणि मराठी कादंबरी : उषा हस्तक
- ७) अक्षराचा श्रम केला : विलास सारंग
- ८) कादंबरीविषयी : हरिश्चंद्र थोरात
- ९) कादंबरी समीक्षा : पंडित टापरे
- १०) मराठी कादंबरीचे समाजशास्त्र : रवींद्र ठाकूर
- ११) कादंबरी : सार सार आणि विस्तार : महेश कदम
- १२) कोसलाबद्दल : बाबा भांड
- १३) शब्दरुची ,जाने २०१६ कादंबरी विशेषांक
- १४) ललित कादंबरी विशेषांक - दिवाळी अंक २०१४
- १५) गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी - संपा. विलास खोले
- १६) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ७ भाग १ ते ३ : रा.ग. जाधव

किंवा
अभ्यासपत्रिका क्र १६ (ब)
आधुनिक मराठी गद्य

नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) एकोणिसाव्या शतकातील मराठी गद्य (खंड)
संपा : भास्कर लक्ष्मण भोळे, साहित्य अकॅदमी प्रकाशन, मुंबई
- २) कालचक्र जयवंत दळवी
- ३) मेड इन इंडिया - पुरुषोत्तम बोरकर
- ४) फिनिक्सच्या राखेतून उटला मोर - जयंत पवार
संदर्भग्रंथ
  - १) आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ४ संपा.रा.श्री.जोग
  - २) मराठी गद्याचा इंग्रजी अवतार : द.वा. पोतदार
  - ३) आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १ व २. अ.ना.देशपांडे
  - ४) मराठी ग्रामीण कादंबरी : रवींद्र ठाकूर
  - ५) मराठी गद्याचा इंग्रजी अवतार : द .वा. पोतदार
  - ६) अर्वाचीन मराठी गद्याची पुर्वपीठिका : गं.बा. सरदार
  - ७) ललित, कथा विशेषांक: २०१४
  - ८) रूची, कादंबरी विशेषांक २०१४
  - ९) कादंबरी आस्वादयात्रा: संपा विजया राजाध्यक्ष

किंवा
अभ्यासपत्रिका क्र १६ (क)
मराठी भाषेचे व्याकरण
अभ्यासक्रम

- १) शब्दाच्या जाती
- २) प्रयोग
- ३) काळ: वर्तमान, भुतकाळ, भविष्यकाळ.
- ४) म्हणी, वाक्यप्रचार, परिभाषिक शब्द.

संदर्भग्रंथ :

- १) सुगम मराठी व्याकरण लेखन- मो.रा.वाळिंबे
- २) व्यावहारिक मराठी - ल.रा.नसिराबादकर ८वी आवृत्ती २००८
- ३) मुलाखत,पत्रलेखन,आणि रोजनिशी - डॉ. श्रुतीश्री वडगबाळकर
- ४) आनिवार्य मराठी - डॉ. अविनाश सांगोलेकर
- ५) शासकीय शब्दकोश
- ६) मराठी भाषा: उपयोगना व सर्जन - प्रा. सुहासकुमार बोबडे
- ७) भाषिक सर्जन आणि उपयोगना- राजन गवस, अरुण शिंदे
- ८) व्यक्तिमत्व विकास आणि मराठी भाषा : डॉ. मधुकर मोकाशी
- ९) मराठी व्याकरणाचा इतिहास : कृष्ण श्री.अर्जुनाडकर
- १०) मराठी व्याकरण परिचय : प्रा. डॉ. राजशेखर गं.हिरेमठ
- ११) मराठी भाषा : भाषाशास्त्र आणि व्याकरण : डॉ. विजय इंगळे
- १२) पदनामकोश : भाषासंचालनालय , महाराष्ट्र शासन , मुंबई
- १३) मराठी भाषा सौष्ठव म्हणी - अलंकार - वाक्यप्रचार श्री वसंत भ. उत्पात

सोलापूर विद्यापीठ सोलापूर
निवड आधारित श्रेयांक प्रणाली (CBCS Pattern)

एम.ए.भाग-२ (मराठी)

नमुना प्रश्नपत्रिका स्वरूप आणि गुणविभागणी

(w.e.f.june २०१६)

वेळ २:३० तास

एकुण गुण : ७०

प्र १ ला बहुपर्यायी प्रश्न

१४

अ.ब.क.ड

१.

२.

३.

४.

५.

६.

७.

८.

९.

१०.

११.

१२.

१३.

१४.

प्रश्न २ रा थोडक्यात उत्तरे लिहा (८ पैकी ७)

१४

किंवा लघुत्तरी प्रश्न

प्रश्न ३ रा अ) संदर्भासह स्पष्टीकरण (३ पैकी २) किंवा लघुत्तरी प्रश्न (३ पैकी २)

८

ब) टीपा लिहा (३ पैकी २)

६

प्रश्न ४ था. दीर्घोत्तरी प्रश्न (अंतर्गत पर्याय)

१४

पश्न ५ वा.दीर्घोत्तरी प्रश्न

१४